

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

02 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Boico Victor

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Lisnic Elena, de către partea vătămată Prodaniuc Vasile, prin care solicită casarea sentinței Judecătoriei Drochia /sediul Glodeni/ din 23 octombrie 2017 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 februarie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Mîță Eduard XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 19.07.2017 – 23.10.2017 (prima instanță);
2. 17.11.2017 – 07.02.2018 (instanța de apel);
3. 21.04.2018 – 02.10.2018 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursurilor ordinare în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia /sediul Glodeni/ din 23 octombrie 2017, cauza fiind examinată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Mîță Eduard a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 4 ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate lui Mîță Eduard a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 4 ani, cu obligația de a nu-și schimba domiciliul fără consimțământul consilierului de probațiune.

S-a admis acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Prodaniuc Vasile, încasând de la inculpat în beneficiul părții vătămate prejudiciul material în sumă de 2 500 lei, prejudiciul moral în sumă de 10 000 lei, cheltuieli pentru asistența juridică în sumă de 2 900 lei.

S-a respins demersul acuzatorului de stat privind încasarea de la inculpat în contul statului a cheltuielilor pentru efectuarea expertizelor în sumă de 8 000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, inculpatul, la data de 09 septembrie 2016, în perioada de timp de la ora 04:25 până la ora 04:40, aflându-se la terasa restaurantului „Izvoraș”, situat pe strada XXXXX, orașul Glodeni, care potrivit art. 131 lit. a) Cod penal, constituie un loc public, din intenții huliganice, fiind în stare de ebrietate, în urma unui conflict apărut subit dintre el și Prodaniuc Vasile, intenționat i-a aplicat ultimului multiple lovituri cu pumnii și cu un pahar de sticlă peste corp, în urma cărora Prodaniuc Vasile a primit, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 153 din 17.05.2017, vătămări corporale sub formă de cicatrici în regiunea feței pe stânga, pavilionului urechii stângi, de pe partea laterală a gâtului pe stânga, care sunt o consecință a vindecării unor plăgi tăiate, care au fost produse prin acțiunea traumatică a unui obiect(e) ascuțit(e), tăietor, înțepător(re), cu lezarea ramurii superficiale a nervului facial pe stânga, au condiționat o dereglare de lungă durată a sănătății și în baza acestui criteriu, se califică ca vătămare medie. Leziunile corporale pe față și gât a lui Prodaniuc Vasile, nu prezintă pericol pentru viață și sunt ireparabile, adică pot fi înlăturate numai prin operație cosmetică, condițiile și etapele căreia, la necesitate se stabilesc de către medicii specialiști în domeniu.

Astfel, acțiunile inculpatului au fost calificate de către prima instanță conform prevederilor art. 151 alin. (1) Cod penal – *„vătămarea intenționată gravă a integrității corporale și a sănătății, care a condus la o desfigurare iremediabilă a feței și a regiunilor adiacente, fiind cu certitudine demonstrată vinovăția ultimului în comiterea infracțiunii nominalizate”*.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apeluri de către:

3.1 Procurorul în Procuratura r. Glodeni, Junghină Valerin, prin care a solicitat casarea sentinței în partea refuzului încasării de la inculpat a cheltuielilor de judecată, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie obligat să achite cheltuielile de judecată în bugetul de stat în sumă de 8 000 lei, invocând că: aceste cheltuieli sunt datorate însăși acțiunilor inculpatului și au legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală, urmând a fi recuperate din contul său, grație legăturii de cauzalitate directă dintre acțiunile lui, expertizele judiciare și cheltuielile suportate. Or, după primirea rechizitoriului Mîță Eduard nu a contestat cheltuielile judiciare indicate, iar recunoscând săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și solicitând ca judecată să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, se prezumă că a acceptat să suporte și aceste cheltuieli menționate în rechizitoriu. Totodată referindu-se la prevederile art.142, 227-229 Cod de procedură penală, apelantul a considerat, că instanța de judecată urma să încaseze cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare din contul inculpatului Mîță Eduard.

3.2 Partea vătămată, Prodaniuc Vasile, prin care a solicitat casarea sentinței pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului Mîță Eduard să-i fie aplicată o pedeapsă mai aspră cu executarea reală a acesteia, iar acțiunea civilă înaintată de partea vătămată să fie admisă în totalitate, invocând că: prima instanță a aplicat o pedeapsă prea blândă inculpatului Mîță Eduard, neluând în considerație că fapta prejudiciabilă comisă de ultimul a avut în loc public, în prezența mai multor persoane inclusiv în prezența copiilor minori ai părții vătămate. Totodată a considerat, că este neîntemeiată soluția instanței cu privire la acțiunea civilă în partea stabilirii cuantumului prejudiciului moral încasat de la inculpat, neținându-se cont de faptul, că în instanța de fond inculpatul a avut un comportament batjocoritor față de partea vătămată, luându-l în derâdere. A mai invocat, că nu s-a luat în considerație pericolul social al infracțiunii comise de inculpat, acesta folosind un pahar la aplicarea loviturilor, intenția lui fiind de a-i cauza leziuni cât mai grave. Potrivit raportului de expertiză judiciară nr.153-D din 17.05.2017, acestuia i-au fost cauzate leziuni corporale pe față și gât, care sunt ireparabile, adică pot fi înlăturate numai prin operație cosmetică. De asemenea a invocat, că la pronunțarea soluției, prima instanță nu a ținut cont de faptul, că partea vătămată, pe lângă multiplele deplasări pentru efectuarea de investigații medicale pe care deja le-a efectuat, urmează să mai efectueze și alte deplasări și investigații, or, leziunile suportate continuă să-i provoace suferințe fizice, care ar putea fi înlăturate prin investigații și tratamente medicale suplimentare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 februarie 2018, apelurile declarate au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței.

4.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță a conchis corect că inculpatul Mîță Eduard a comis infracțiunea prevăzută de art. 151 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel a considerat, că pedeapsa aplicată inculpatului Mîță Eduard, este în coraport cu gravitatea faptei, cu personalitatea inculpatului, că pedeapsa închisorii fiind o formă excepțională, însă rezultând din materialele cauzei ce vizează personalitatea inculpatului, instanța de apel a apreciat ca fiind justificată aplicarea de către prima instanță a prevederilor art. 90 Cod penal, și oportună suspendarea condiționată a executării pedepsei sub formă de închisoare pe o perioadă de probațiune de 4 ani. Astfel, prima instanță întemeiat în acest sens a reținut, caracteristica satisfăcătoare a inculpatului Mîță Eduard, comportamentul acestuia după săvârșirea infracțiunii exprimată prin recunoașterea vinei și tendința de a recupera prejudiciul cauzat prin infracțiune, o parte din prejudiciu fiind recuperat deja. Ca urmare a aprecierii circumstanțelor comiterii faptei infracționale de către Mîță Eduard în raport cu criteriile complementare reținute în sarcina acestuia, instanța de apel a conchis că este echitabilă pedeapsa aplicată ultimului

prin sentință, atât sub aspectul categoriei, termenului, cât și a modului de executare.

Mai mult, instanța de apel a considerat că, la încasarea sumei de 10 000 lei din contul inculpatului Mîță Eduard în beneficiul părții vătămate Prodaniuc Vasile cu titlu de prejudiciu moral, prima instanță a ținut cont de gradul de vinovăție a inculpatului, de circumstanțele în care a fost produsă fapta cauzatoare de prejudiciu, de suferințele fizice și psihice suportate de către Prodaniuc Vasile în urma acțiunilor infracționale ale inculpatului exprimate prin vătămarea intenționată gravă a integrității corporale urmată de dereglarea îndelungată a sănătății, iar deși sunt ireparabile leziunile corporale pe fața și gâtul părții vătămate, acestea nu prezintă pericol pentru viață, putând fi înlăturate prin operație cosmetică, de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate și conform principiului echității întemeiat a dispus repararea prejudiciului moral în suma nominalizată, admitând în parte. Totodată, în ce privește invocarea părții vătămate Prodaniuc Vasile precum că, pe viitor este necesară consultarea medicilor și efectuarea de mai departe a tratamentului în legătură cu prejudiciul cauzat sănătății în urma acțiunilor infracționale ale lui Mîță Eduard, instanța de apel a menționat, că la moment nu pot fi încasate sume presupuse pentru recuperarea eventualelor cheltuieli viitoare, partea vătămată Prodaniuc Vasile urmând de a se adresa instanței civile, în urma suportării acestora. În acest sens instanța de apel a indicat prevederile art. 1416 Cod Civil, conform cărora, instanța de judecată stabilește quantumul reparației prin echivalent bănesc în funcție de întinderea prejudiciului de la data pronunțării hotărârii. Persoana vătămată poate cere despăgubiri suplimentare pentru prejudiciul care a apărut după pronunțarea acestei hotărâri.

Cu referire la cerința invocată în apelul procurorului cu privire la încasarea din contul inculpatului Mîță Eduard a cheltuielilor judiciare suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare în sumă de 8 000 lei, instanța de apel a constatat că s-au suportat cheltuieli judiciare în sumă de 8 000 lei pentru efectuarea expertizelor judiciare nr. 74 d din 10.04.2017 - 320 lei și nr. 153 din 17.05.2017 - 7 680 lei, care au fost ordonate de către OUP a SUP a IP Glodeni, Ion Ghelici (f.d. 33, 37), acestea fiind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării, drept urmare celor invocate, în cazurile când expertiza este dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat, astfel, instanța de apel a conchis că prima instanță corect a ajuns la concluzia de a respinge demersul procurorului cu privire la încasarea din contul inculpatului a sumei de 8 000 lei, ce constituie cheltuieli judiciare pentru efectuarea expertizei.

5. Decizia instanței de apel, este atacată cu recursuri ordinare de către:

5.1 Procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Lisnic Elena, indicând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, invocând că:

- cheltuielile judiciare au fost suportate de stat în legătură cu efectuarea expertizelor judiciare, cheltuieli care nu ar fi fost suportate în caz că inculpatul nu ar fi comis infracțiunea în baza căreia și-a recunoscut vina pe deplin;

- conform art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului;

- consideră neargumentată poziția instanței de apel de trecere în contul statului cheltuielile judiciare, or, prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte normative nr. 316 din 22.12.2017, în vigoare de la 09.02.2018 alin. (2) art. 143 Cod de procedură penală, care prevedea că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat, a fost abrogat;

- consideră că pedeapsa stabilită inculpatului este una prea blândă și neechitabilă în raport cu circumstanțele cauzei și personalitatea inculpatului;

- inculpatul va sta pe calea corijării doar prin stabilirea unei pedepse cu închisoarea cu executare reală, inculpatul nu a recuperat prejudiciul cauzat părții vătămate, careva circumstanțe pentru aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal nu au fost identificate;

- consideră ca neîntemeiată soluția privind despăgubirile cu caracter moral, or, la respingerea apelului părții vătămate, instanța de apel nu a ținut cont de gradul de vinovăție a inculpatului, de circumstanțele în care a fost produsă fapta, de suferințele fizice și psihice suportate de partea vătămată;

5.2 Partea vătămată, Prodaniuc Vasile, indicând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei, pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă mai aspră cu executarea reală a pedepsei și admisă în totalitate acțiunea civilă înaintată de partea vătămată, invocând argumente similare ca și în apelul său, suplimentar indicând:

- inculpatul nu a recuperat parțial prejudiciul, sunt doar promisiuni, se poartă batjocoritor cu el;

6. La recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Lisnic Elena și de către partea vătămată Prodaniuc Vasile, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1^a) Cod de procedură penală, a depus referință inculpatul, prin care a manifestat dezacordul cu recursurile înaintate, a solicitat respingerea recursurilor cu menținerea deciziei instanței de apel motivând prin faptul că atât prima instanță cât și instanța de apel au constatat just circumstanțele de drept și de fapt ale cauzei și de fapt au stabilit pedeapsa dând

deplină eficiență împrejurărilor cauzei, vina a recunoscut-o pe deplin și a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, recursurile repetă textele apelurilor, decizia instanței de apel nu conține erori de drept ce ar afecta legalitatea deciziei, are loc permanent de trai, este caracterizat satisfăcător, la întreținere are un copil minor, s-a căit sincer în fapta comisă, lipsesc circumstanțe agravante.

7. Judecând recursurile ordinare în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că, recursul ordinar declarat de către procuror urmează a fi respins ca inadmisibil, iar recursul ordinar declarat de către partea vătămată urmează a fi admis din următoarele considerente.

În speță se constată că recurenții s-au conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și au declarat recursurile ordinare în termen.

7.1 Cu privire la recursul ordinar declarat de către procuror:

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, Colegiul penal reține că recurentul indică ca temei pentru declararea recursului ordinar, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, în sensul că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Astfel, Colegiul penal menționează că, argumentul recurentului precum că conform art. 229 Cod de procedură penală, condamnatul suportă cheltuielile judiciare, se califică ca declarativ, acest motiv a fost obiect de dispută atât în cadrul primei instanțe(f.d. 146) cât și în cadrul instanței de apel(f.d. 191), asupra căruia s-au formulat și s-au punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra tuturor alegațiilor recurentului, pe care Colegiul penal lărgit le însușește, ce este conform practicii CEDO, hotărârea Albert vs România din 16.02.2010.

Prin urmare Colegiul penal indică că, suma de 8 000 lei, este compusă din costul pentru efectuarea rapoartelor de expertiză pe caz, cheltuieli ce urmează a fi achitate conform prevederilor art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală (red. 05.04.2012), din contul mijloacelor bugetului de stat, care conform art. 10 Cod penal, este mai favorabil pentru inculpat.

Colegiul penal invocă că aceste cheltuieli sunt puse pe seama statului prin intermediul organelor de resort care pornesc urmărirea penală și se compun din cheltuieli evidente și necesare în vederea constatării faptei infracționale.

Cât ține de temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, procurorul invocând că pedeapsa stabilită este una prea blândă și neechitabilă, Colegiul penal lărgit conchide că, sentința a fost atacată de procuror cu apel, însă doar în partea ce ține de cheltuielile judiciare fără a critica pedeapsa aplicată, prin decizia recurată a fost menținută sentința.

Astfel, Colegiul penal lărgit indică că, lipsa apelului procurorului împotriva sentinței în partea individualizării pedepsei, îl privează în prezent pe procuror de dreptul de a declara recurs ordinar criticând pedeapsa, ce este în conformitate cu prevederile art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală.

7.2 Cu privire la recursul ordinar declarat de către partea vătămată:

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul, să caseze total hotărârea atacată, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărâre.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În sensul prevederilor din art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea superficială sau motivarea în termeni vagi – evazivi, reprezintă motiv de casare.

Colegiul penal lărgit mai menționează că recurentul în recurs, drept temeiuri pentru declararea recursului a indicat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, și anume cazurile când „*hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*”.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de

procedură penală și-a găsit confirmarea în cauza dată, în sensul că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Colegiul penal lărgit notează că din analiza materialelor cauzei, rezultă cert că atât prima instanță cât și instanța de apel au apreciat obiectiv prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenții, veridicității și coroborării lor, cumulul de probe administrat la urmărirea penală și examinate în ședința de judecată a primei instanțe, descrise în sentință (f.d. 144 - 145), menținută de instanța de apel, corect a adoptat soluția de condamnare a lui Mîță Eduard, în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, „*vătămarea intenționată gravă a integrității corporale și a sănătății, care a condus la o desfigurare iremediabilă a feței și a regiunilor adiacente, fiind cu certitudine demonstrată vinovăția ultimului în comiterea infracțiunii nominalizate*”.

Din conținutul recursului declarat, rezultă că partea vătămată critică decizia instanței de apel privitor la admiterea parțială a acțiunii civile, or, aceasta solicită admiterea integrală a acțiunii civile cu încasarea din contul inculpatului a sumei de 20 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

Analizând hotărârile judecătorești sub aspectul menționat, în raport cu circumstanțele cauzei, în prezenta speță, Colegiul penal lărgit consideră că, soluțiile instanțelor în partea stabilirii despăgubirii prejudiciului moral sunt neechitabile.

Conform art. 1423 alin. (1) Cod civil, mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate; alin. (2) Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

În acest sens, Colegiul penal lărgit menționează, că potrivit prevederilor art. 1423 alin. (1) Cod civil coroborat cu art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanță în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al făptuitorului prejudiciului și de măsura în care compensarea poate aduce satisfacerea persoanei vătămate.

Potrivit prevederilor art. 225 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea acțiunii civile în procesul penal, indiferent de valoarea acțiunii, se efectuează de către instanța de competența căreia este cauza penală.

Instanța de recurs ține să enunțe că, unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că îndemnizația trebuie să prezinte o justă despăgubire, iar cuantumul despăgubirilor trebuie stabilit

astfel încât acesta să aibă efect compensatoriu, și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor, și nici venituri nejustificate pentru victimele daunelor.

Respectiv, ținând cont de suferințele psihice și fizice raportate la consecințele infracțiunii săvârșite de către Mîță Eduard față de partea vătămată, Colegiul penal consideră că prejudiciul moral în mărime de 10 000 lei, dispus spre încasare de către instanțele ierarhic inferioare, este unul diminuat, concluzie ce rezultă din practica judiciară privind aplicarea legislației referitor la încasarea despăgubirilor morale, acesta urmând a fi majorat la 20 000 lei, reprezentând o satisfacție echitabilă cum indică și art. 41 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Mai mult, Colegiul penal lărgit, cu privire la constatarea instanței de apel din decizia sa (f.d. 190), în care aceasta menționează că *„instanța de fond just a apreciat măsura de pedeapsă aplicată inculpatului, ținând cont că Mîță Eduard a comis fapta infracțională ce se atribuie categoriei infracțiunilor grave, iar potrivit normei incriminate, unica sancțiune pasibilă aplicării este cea sub formă de închisoare, pe un termen de la 5 la 10 ani. Respectiv, instanța de judecată justificat a redus limitele minimă și maximă a sancțiunii nominalizate prin prisma art.364¹ alin.(8) CPP, or, cauza a fost examinată la solicitarea inculpatului în procedura simplificată, în baza probelor administrate la etapa urmăririi penale, respectiv la stabilirea cuantumului pedepsei sub formă de închisoare a operat cu limita minimă - 3 ani 4 luni și limita maximă - 6 ani 8 luni. Apreciind cuantumul pedepsei spre aplicare inculpatului Mîță Eduard - 4 ani închisoare, instanța a reținut că acesta are loc permanent de trai, se caracterizează satisfăcător, la întreținerea sa este un copil minor, s-a căit sincer în fapta comisă, în privința acestuia lipsesc circumstanțe care i-ar agrava răspunderea penală.”*, Colegiul penal lărgit atestă că este una generală, care nu poate fi acceptată, deoarece potrivit art. 90 Cod penal, instanța de judecată poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate inculpatului, motivând obligatoriu condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, ținând cont de toate circumstanțele cauzei.

În acest context, instanța de recurs ordinar atestă că contrar prevederilor art. 61 alin. (2), 75 Cod penal, ambele instanțe ierarhic inferioare nu au ținut cont de faptul că infracțiunea comisă de inculpat este o infracțiune gravă, iar prin săvârșirea infracțiunii de vătămare intenționată gravă, a pus în pericol viața și sănătatea părții vătămate, ce a dus la o desfigurare iremediabilă a feței și regiunilor adiacente și eronat au concluzionat că scopul pedepsei penale de restabilire a echității sociale, corectarea inculpatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui cât și a altor persoane, se va atinge fără executarea reală a pedepsei cu închisoarea.

Colegiul penal lărgit mai statuează că în cadrul condițiilor suspendării, persoana inculpatului interesează sub raportul pericolozității sale, decurgând, în primul rând, din faptă și din împrejurările în care aceasta a fost săvârșită, iar în al doilea rând, din persoana infractorului, care trebuie studiată pentru a se putea constata dacă acesta se poate corecta fără executarea pedepsei.

Pentru ași formula o astfel de convingere, instanțele trebuie să efectueze o analiză completă a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportarea sa în viața socială, la locul de muncă, înainte și după săvârșirea faptei, în timpul judecății etc.

Mai mult, potrivit prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Conform prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod, în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Ulterior, după individualizarea pedepsei și stabilirea duratei și cuantumului acesteia, în cazul stabilirii unei pedepse sub formă de închisoare, continuă operațiunea de individualizare, dar sub aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, prin numirea tipului de penitenciar și soluționarea chestiunii dacă pedeapsa stabilită inculpatului trebuie să fie executată real ori, sub raportul personalității acestuia de a se corecta și reeduca, poate fi formulată concluzia că scopul pedepsei se poate atinge și prin aplicarea suspendării executării pedepsei în privința vinovatului pe un termen de probațiune stabilit de instanța de judecată.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit remarcă că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal – suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia.

La caz, potrivit materialelor cauzei rezultă că ambele instanțe ierarhic inferioare au dispus în temeiul art. 90 Cod penal, suspendarea condiționată a executării pedepselor de 4 ani închisoare stabilite în privința inculpatului Mîță Eduard pe o perioadă de probațiune de 4 ani. În virtutea celor menționate, Colegiul penal lărgit reține că această concluzie este greșită, or în rezultatul săvârșirii de către inculpat a unei infracțiuni grave, cu intenție directă, obiect material al căreia a

constituit viața și sănătatea persoanei, iar aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acesteia nu va duce la realizarea scopului preventiv-educativ a legii penale în speța dată.

Prin urmare, rejudecând cauza, ținând cont de circumstanțele cauzei, gravitatea infracțiunii săvârșite care se califică ca una gravă, obiectul material al infracțiunii fiind viața și sănătatea persoanei, rolul inculpatului la comiterea acestei infracțiuni, instanța de recurs ordinar conchide că urmează a fi casată sentința primei instanțe și decizia instanței de apel în partea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, și urmează a fi stabilită lui Mîță Eduard în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, pedeapsa de 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, deoarece doar prin executarea reală a pedepsei, inculpatul va conștientiza gravitatea acțiunilor, precum și va fi atins scopul legii penale de restabilire a echității sociale, de corectare a inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Totodată, Colegiul penal lărgit specifică că, în speță, sunt respectate exigențele art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, privitor la neagravarea situației condamnatului, menționându-se că urmează a fi diferențiată noțiunea de individualizare a pedepsei de noțiunea de individualizare a executării pedepsei. Prin actul de individualizare a executării pedepsei cu suspendarea executării instanța pune pe cel condamnat în situația de „*condamnat cu executarea pedepsei condiționat suspendată*”. În acest mod suspendarea condiționată a executării pedepsei se arată a fi o problemă privind executarea pedepsei dat fiind faptul că obiectul suspendării este executarea pedepsei. Astfel, se suspendă executarea pedepsei și nu aplicarea pedepsei.

Subsidiar, se menționează că agravare a situației condamnatului se înțelege situațiile de schimbare a soluției din achitare în condamnare, de încadrare juridică la o infracțiune mai gravă, sau un alt aliniat nou, literă, de înlocuire a sancțiunii cum ar fi a măsurii educative în pedeapsă prevăzută de sancțiune, din amendă în închisoare, prin mărirea cuantumului aceleiași pedepse ori adăugarea la pedeapsa principală a pedepsei complementare, de aplicarea unor măsuri de siguranță la care nu fusese inițial condamnat, de reținere în recurs a stării de recidivă, a concursului de infracțiuni în loc de infracțiune continuată; situații de învinuire care esențial, după circumstanțele reale, diferă de cea de la început ori orice altă modificare a învinuirii, care afectează dreptul inculpatului la apărare.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit invocă că excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, în raport cu soluția prevăzută la art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, care stipulează că judecând recursul, instanța admite recursul, casează hotărârea atacată, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația condamnatului, nu poate fi considerată o agravare a

situației acestuia, deoarece nu s-a făcut o altă reîncadrare a faptei în sensul agravării și nici nu s-a dat o altă individualizare a pedepsei stabilite în același sens.

8. În temeiul celor expuse, Colegiul penal lărgit conchide că, recursul declarat de procuror urmează a fi respins ca inadmisibil, iar recursul declarat de partea vătămată urmează a fi admis, cu casarea parțială a hotărârilor instanțelor de fond în partea încasării prejudiciului moral și aplicării prevederilor art. 90 Cod penal.

9. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscriptie Bălți, Lisnic Elena.

Admite recursul ordinar declarat de către partea vătămată Prodaniuc Vasile, casează sentința Judecătorei Drochia /sediul Glodeni/ din 23 octombrie 2017 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 februarie 2018, în partea stabilirii pedepsei și încasării daunelor morale, rejudecă cauza, pronunțând următoarea hotărâre:

Mîță Eduard XXXXX, se consideră condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, la 4(patru) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei a inculpatului **Mîță Eduard XXXXX**, de calculat din ziua reținerii.

Se admite acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Prodaniuc Vasile, încasând de la inculpat în beneficiul părții vătămate prejudiciul moral în sumă de 20 000(douăzeci mii) lei.

În rest se mențin prevederile deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **01 noiembrie 2018**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor